

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1963/104
Karar Sayısı : 1964/41
Karar Günü : 2.6.1964

İPTAL DAVASINI AÇAN: Adalet Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Gurubu.

İPTAL DAVASININ KONUSU: 1918 sayılı kanunun 6829 sayılı kanunla değişik 53. maddesinde yazılı tevkif mecburiyetinin Anayasanın 30. maddesine aykırı olduğu ileri sürülerek iptaline karar verilmesi istenmiştir.

İLK İNCELEME: Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 15. maddesi uyarınca 5.3.1963 gününde yapılan ilk incelemede, dâva dilekçesinde imzaları bulunan Ali Nailî Erdem ve Cahit Okurer'in Grup Başkan veya Başkan vekili olduklarını gösterir onanlı belgelerin Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki 22.4.1962 günlü ve 44 sayılı kanunun 26. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince verilmediği görüldüğünden bu belgelerin onbeş gün içinde gönderilmesi için tebligat yapılmasına karar verilmiş, yapılan tebligat üzerine eksiklerin süresinde tamamlandığı anlaşılmış ve 12.4.1963 günlü toplantıda esasın incelenmesine karar verilmiş olmakla bu konuda düzenlenen rapor, iptali istenen kanun hükümleri ve Anayasanın ilgili maddesi okunduktan sonra gereği görüşüp düşünüldü:

Dâvacı, dâva dilekçesinde her ne kadar 1918 sayılı kanunun 53. maddesinin tümünün iptalini istemekte olduğu sanısını uyandıracak surette istemini "iptali istenen kanun" başlığı altında "1918 sayılı kanunun 53. maddesi "şeklinde belirtmiş ise de dilekçenin "İptal sebebi başlığı altındaki bölümünde" 1918 sayılı kaçakçılığın men ve takibi hakkındaki kanunun 53. maddesinde yazılı tevkif mecburiyetinin Anayasanın 30. maddesine aykırı görüldüğünü "açıklanmış ve netice kısmını da "yukarıda açıklanan sebeplerle sözü edilen kanun hükmünün iptaline karar verilmesi" şeklinde bağlamış bulunması bakımından dâvanın, kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı kanunun 6829 sayılı kanunla değişik 53. maddesinin tümüne yöneltilmiş olmayıp, sadece maddenin, tutuklamayı zorunlu kılan birinci fıkrası hükmüne yöneltilmiş olduğu anlaşıldığından dâvanın adı geçen kanunun 53. maddesinin birinci fıkrası hükmüne hasrı üyelerden Şemseddin Akçoğlu, Celâleddin Kuralmen ve Muhiddin Gürün'ün, incelemenin maddenin tümü üzerinde yapılması gerektiği yolundaki muhalefetleriyle ve oyçokluğu ile kararlaştırıldıktan sonra kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı kanunun 6829 sayılı kanunla değişik 53. maddesinin tutuklamayı zorunlu kılan birinci fıkrası, dâva açılmasından sonra 27.11.1963 gün ve esas 1963/293 karar 1963/282 sayılı kararımızla Anayasa'nın 30. maddesine aykırı görülerek iptal edildiği anlaşılmıştır.

SONUÇ: Yukarıda yazılı sebepten ötürü konusu kalmıyan dâva hakkında yeniden karar verilmesine yer olmadığına 2.6.1964 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Başkan Vekili	Üye
Sünuhi ARSAN	Lütfi AKADLI	Rifat GÖKSU

Esas Sayısı : 1963/104
Karar Sayısı : 1964/41

Üye	Üye	Üye
İ. Hakkı ÜLKMEN	Şemsettin AKÇOĞLU	İbrahim SENİL

Üye	Üye	Üye
İhsan KEÇECİOĞLU	A. Şeref HOCAOĞLU	Salim BAŞOL

Üye	Üye	Üye
Celâlettin KURALMEN	Hakkı KETENOĞLU	Ahmet AKAR

Üye	Üye	Üye
Muhittin GÜRÜN	Lûtfi ÖMERBAŞ	Ekrem TÜZEMEN

MUHALEFET ŞERHİ

Dâvada, 1918 Sayılı Kanunun değişik 53. maddesinin iptali istenmiştir. Tetkikatın, dâvacının isteğine uygun olarak, bu maddenin tümü üzerinde yapılması gerekir. İleri sürülen gerekçeye dayanılarak maddenin bazı hükümleri inceleme dışında bırakılamaz.

22.4.1962 tarihli ve 44 Sayılı Kanunun 28. maddesi gereğince Mahkememiz yalnız dâvacının dayandığı gerekçelerle değil -istekle bağlı kalmak kaydıyla- başka gerekçelerle de karar verebilecektir.

Dâvanın 53. maddenin bir kısmına hasredilmesi hakkındaki karara bu sebeple muhalifiz.

Esas Sayısı : 1963/104
Karar Sayısı : 1964/41

Üye

Celâlettin KURALMEN

Üye

Şemsettin AKÇOĞLU

Üye

Muhittin GÜRÜN